

Ekspertyza ornitologiczna mająca na celu ustalenie występowania dziupli i gniazd oraz ocena ich aktualnego wykorzystania i możliwych uwarunkowań przyrodniczych planowanej wycinki na drzewach występujących na działce 7/694, obręb 132 Bydgoszcz, przy ul. Ernsta Petersona, 85-862 Bydgoszcz

 PODPIS ZAUFANY
JĘDRZEJ PAWEŁ DOBROWOLSKI
25.08.2026 19:14:45 GMT+0200
Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

Bydgoszcz lipiec/sierpień 2026 r.

Wstęp

Ekspertyza ornitologiczna mająca na celu ustalenie występowania dziupli i gniazd oraz ocena ich aktualnego wykorzystania i możliwych uwarunkowań przyrodniczych planowanej wycinki na drzewach występujących na działce 7/694, obręb 132 Bydgoszcz, przy ul. Ernsta Petersona, 85-862 Bydgoszcz

Wykaz drzew na, których stwierdzono występowanie gniazd ptasich – nr.: 76, 245, A, 260, 277, 636, 808, 971, 991. (w załączeniu mapa z inwentaryzacją drzew)

Metody badań

Kontrolę terenową przeprowadzono w dniach 16 lipca 2026 r. oraz 6 sierpnia 2026 r., każdorazowo w godzinach 8:20–19:30, z wykorzystaniem lornetki Delta Optical Forest 10 × 42.

W dniu 16 lipca 2026 r. podczas prowadzenia obserwacji panowały warunki pogodowe umożliwiające prowadzenie obserwacji ornitologicznych, przy wysokiej temperaturze powietrza, dobrej widoczności i przeważająco słonecznej pogodzie. W dniu 6 sierpnia 2026 r. obserwacje prowadzono przy wysokiej temperaturze powietrza i zmiennym zachmurzeniu, przy warunkach zapewniających możliwość prowadzenia skutecznej kontroli drzew i obserwacji ptaków. Warunki atmosferyczne podczas obu kontroli nie ograniczały możliwości wykonania obserwacji objętych niniejszą ekspertyzą.

Podczas każdej z kontroli przeprowadzono oględziny całego terenu działki 7/694 oraz wszystkich drzew objętych planowaną wycinką. Kontrola obejmowała systematyczne przejście całego analizowanego terenu oraz oględziny poszczególnych drzew, w szczególności ich pni, konarów i koron, pod kątem obecności gniazd, dziupli, śladów ich użytkowania oraz bezpośredniej obecności ptaków.

W ramach kontroli szczególną uwagę zwracano na występowanie dziupli oraz innych potencjalnych miejsc mogących stanowić schronienie lub miejsce rozrodu ptaków. Wszystkie drzewa objęte kontrolą zostały pod tym kątem poddane oględzinom. W toku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono występowania dziupli mogących stanowić miejsca lęgowe ptaków ani innych tego rodzaju potencjalnych miejsc rozrodu w obrębie kontrolowanych drzew.

W pierwszej kolejności dokonano kontroli pod kątem obecności gniazd ptasich oraz dziupli. W przypadku stwierdzenia gniazd oceniano ich położenie w koronie drzewa, konstrukcję, wielkość, materiały wykorzystane do budowy oraz charakterystyczne cechy mogące wskazywać na ich przynależność gatunkową.

Niezależnie od oceny samej obecności gniazd i dziupli przeprowadzono obserwacje mające na celu ustalenie ich aktualnego wykorzystania przez ptaki. W tym zakresie zwracano uwagę na obecność osobników dorosłych, zachowania wskazujące na zajęcie gniazda lub dziupli, obecność piskląt oraz inne oznaki aktywności lęgowej. Obserwacje prowadzono w sposób ograniczający ryzyko płoszenia i niepokojenia ptaków.

Do określenia przynależności gatunkowej stwierdzonych gniazd wykorzystano obserwację zachowania ptaków oraz charakterystykę samych gniazd, obejmującą ich umiejscowienie w koronie, wielkość, konstrukcję i materiały wykorzystane do budowy. W interpretacji wyników uwzględniono również dostępne dane literaturowe, w szczególności Wilk T. 2016. *Kryteria lęgowości ptaków – materiały pomocnicze. Wersja 3 – 16.02.2016*. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Marki, Gotzman J., Jabłoński B. 1972: *Gniazda naszych ptaków*. PZWS, Warszawa oraz Aulak J. 1989. *Klucz do oznaczania gniazd ptaków lęgowych Polski*. Wydawnictwo SGGW.

Wyniki

W toku przeprowadzonych prac ustalono:

1. Obecność gniazd ptasich stwierdzono w obrębie drzew o numerach 76, 245, A, 260, 277, 636, 808, 971, 991. Uwzględniając umiejscowienie gniazd, charakterystykę użytego przez ptaki materiału budulcowego i sposobu budowy gniazd oraz kształt i wielkość gniazd stwierdzić należy, że należą one do:

1) drzewo 76 – śpiewak

2) drzewo 245 – zięba

drzewo A – grzywacz

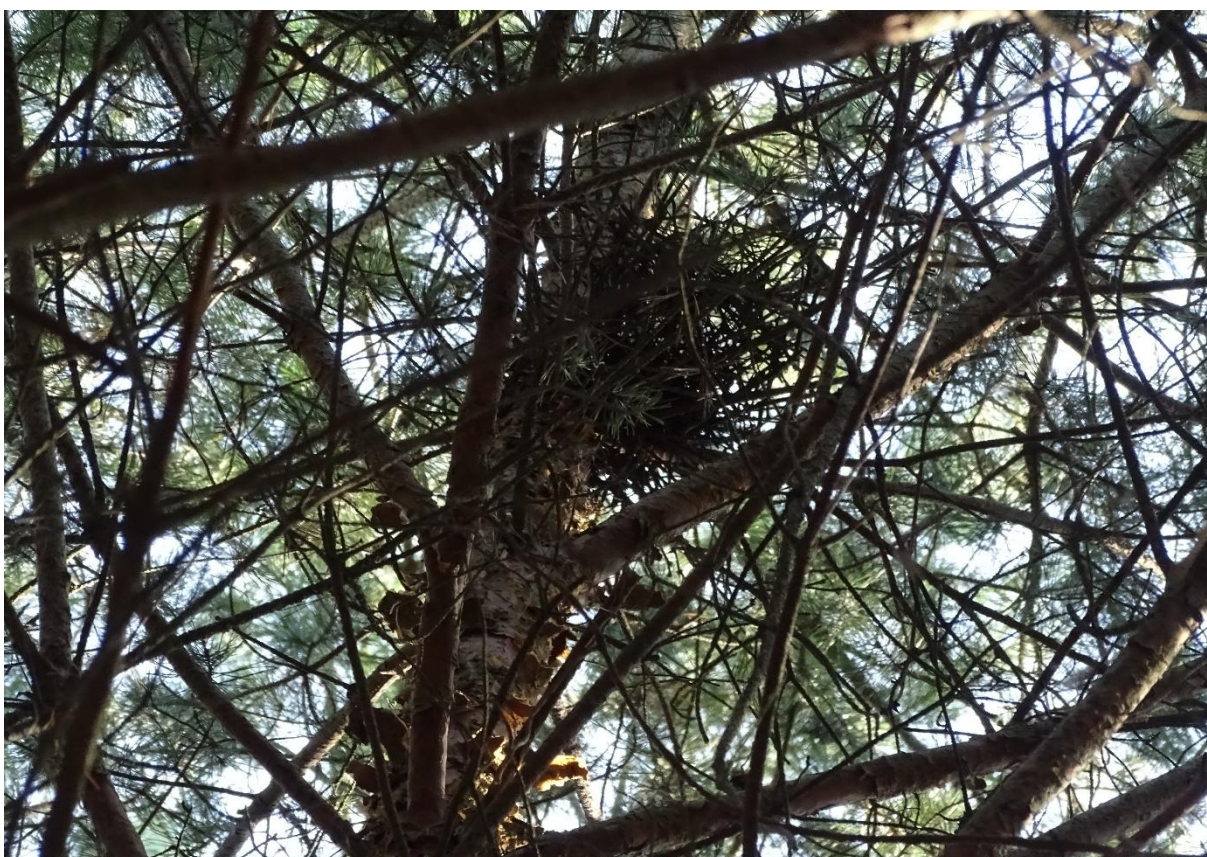
drzewo 260 – grzywacz

drzewo 277 – zięba

drzewo 636 – grzywacz

drzewo 808 – grzywacz

drzewo 971 – kos

drzewo 991 – zięba

2. W toku kontroli nie stwierdzono występowania dziupli ani innych potencjalnych miejsc rozrodu ptaków w obrębie drzew objętych planowaną wycinką

W czasie prowadzenia obserwacji nie stwierdzono aktywności lęgowej ptaków w obrębie ww. gniazd, w tym obecności piskląt oraz wykorzystania gniazd przez osobniki dorosłe

Wnioski

1. Wycinka drzew spowoduje zniszczenie siedliska lęgowego 4 par grzywacza, gatunku łownego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. z 2005 r., poz. 433) oraz 3 par zięby, 1 pary śpiewaka, 1 pary kosa
2. W przypadku grzywacza w celu uniknięcia przypadkowego zniszczenia lęgów (zniszczenie jaj, zabicie piskląt) prace należy przeprowadzić po okresie lęgowym ptaków i zakończeniu (wyprowadzeniu) lęgów przez ptaki lub w sytuacji koniecznego wykonania prac w okresie lęgowym – wyłączenie po wcześniejszej kontroli aktualnego zasiedlenia drzew przez ptaki. Kontrolę powinien przeprowadzić specjalista przyrodnik – ornitolog, nie wcześniej niż 2 dni przed przeprowadzeniem wycinki.
3. W przypadku pozostałych gatunków ptaków Zniszczenie siedlisk lęgowych należy poprzedzić uzyskaniem zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (art. 56 ustawy o ochronie przyrody).

4. Z uwagi na stan populacji grzywacza:

- wg Chodkiewicz i in. 2015: Ocena liczebności populacji ptaków lęgowych w Polsce w latach 2008–2012. *Ornis Polonica* 56: 149–189 (liczebność krajowej populacji grzywacza określono jako wynoszącą 820 000–970 000 par lęgowych),

- wg Beuch S., Chodkiewicz T., Przymencki M., Wardecki Ł., Sikora A., Neubauer G., Smyk B., Marchowski D., Ławicki Ł., Meissner W., Chylarecki P. 2024. Monitoring Ptaków Polski w latach 2021–2024. *Biuletyn Monitoringu Przyrody* 28: 1–108 (trend populacji o umiarkowanym wzroście), zniszczenie ww. siedlisk lęgowych nie spowoduje istotnie negatywnego wpływu na populację gatunku w województwie i kraju.

5. W przypadku zniszczenia siedliska grzywacza (gatunek łowny) możliwe jest zastosowanie art. 125 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym: „rośliny, zwierzęta lub grzyby, a także ich siedliska, nieobjęte formami ochrony przyrody mogą być niszczone lub zabijane jedynie w związku z:

- 1) realizacją zadań uzasadnionych potrzebami ochrony przyrody;
- 2) prowadzeniem badań naukowych lub edukacją;
- 3) racjonalną gospodarką;
- 4) amatorskim połowem ryb;
- 5) zbiorem na własne potrzeby;
- 6) prowadzeniem akcji ratowniczej;
- 7) bezpieczeństwem powszechnym;
- 8) bezpieczeństwem sanitarnym i weterynaryjnym;
- 9) ochroną życia i zdrowia ludzi;
- 10) zapobieganiem skutkom klęski żywiołowej lub ich usuwaniem.”

Zniszczenie ww. siedlisk jest uzasadnione racjonalną gospodarką, co pozwala zastosować przesłanki określone art. 125 ustawy o ochronie przyrody.

Zniszczenie siedliska grzywacza nie wymaga uzyskania zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska w trybie wynikającym z art. 56 ustawy o ochronie przyrody (który nie stosuje się dla gatunków łownych).